

Michael Kvium: Skyggeteater

EN INSISTEREN PÅ REFLEKSION OG RELATION

Menneskets skjulte sider. Det dyriske og voyeuristiske. Det selviske og forfængelige. De dele af menneskets natur og væsen, der ofte udfolder sig i skyggen, har været et omdrejningspunkt for en af vor tids største og mest anerkendte kunstnere gennem hele hans karriere. Michael Kvium er aktuel med udstillingen ‘Skyggeteater’ på Trapholt, der med en monumental værkserie bestående af 36 figurative malerier, skabt over de seneste 17 år, fra 2008 til 2025, er en sanselig, teatralisk og urovækkende rejse ind i menneskets mørke sider og samtidens absurditeter. Præcis som vi kender ham bedst.

Udstillingen ‘Skyggeteater’ er placeret i museets midte, nemlig i Richard Mortensen-salen, der for første gang siden museets åbning i 1988 ikke udstiller værker af den abstrakte kunstner, men derimod favner Michael Kviums mangfoldige karakterer. Det er en omfattende og dybt reflekterende præsentation af mennesket og det samfund, vi alle er en del af.

Trapholt har kurateret udstillingen med et klart blik for seriens sammenhæng. Værkerne er ophængt som et samlet tableau, hvor malerierne ikke blot står side om side, men spiller op mod hinanden som scener i et større dramatisk forløb. Det giver udstillingen en rytme, der veksler mellem intensitet og eftertænksomhed. Som publikum bliver man draget ind i en visuel strøm, hvor man ikke blot betragter, men også bliver betragtet.

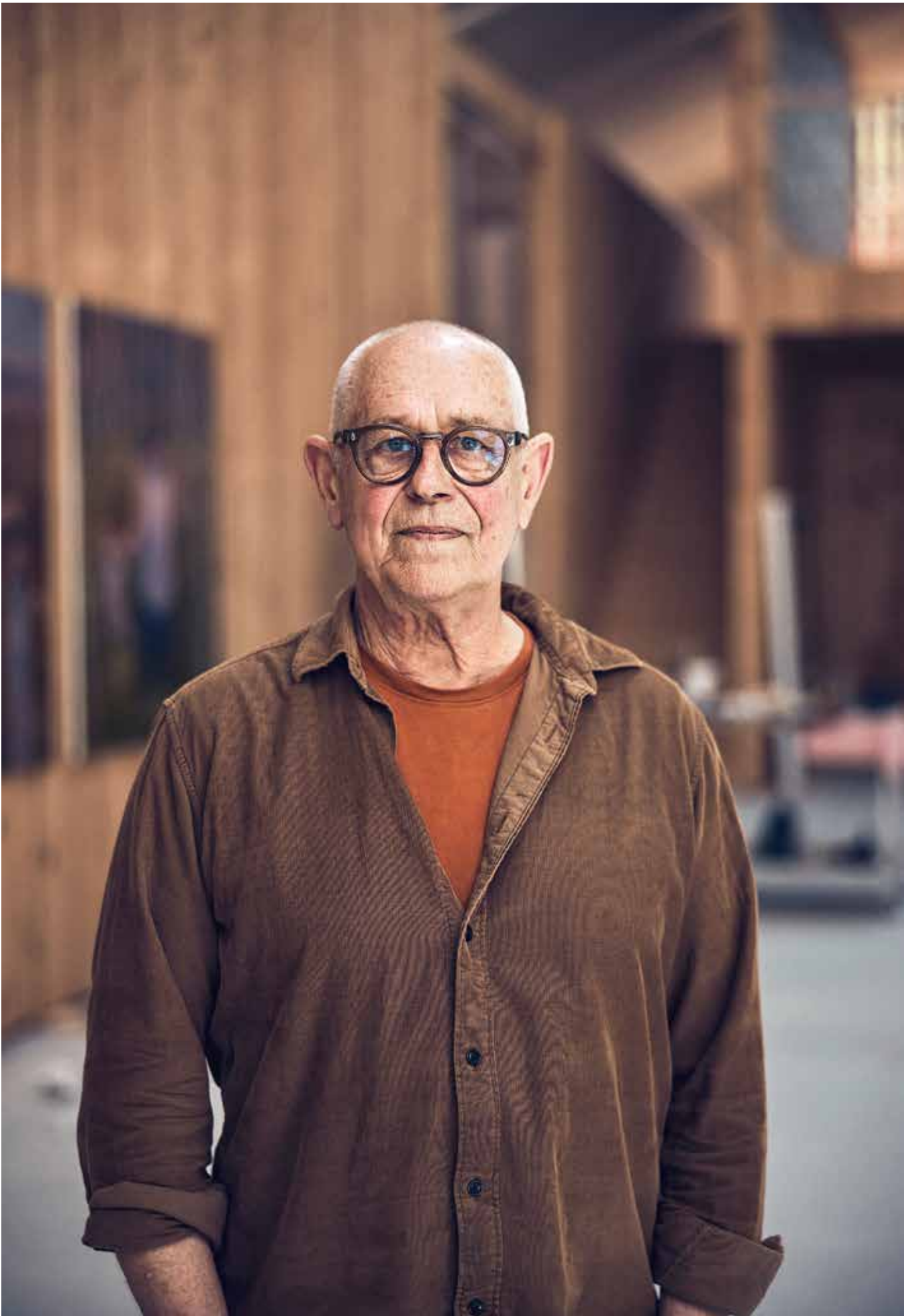
Beskuer og beskuet

Når man træder ind i ‘Skyggeteater’, træder man ikke blot ind i et udstillingsrum, men

ind i – og på – en scene. Omringet af værker placeret stringent fra gulv til rummets fulde lofthøjde bliver man på én og samme tid beskuer af karakterernes mørkeste sider, men også centrum for deres gennemtrængende og involverende blikke, der inddrager os og placerer os på teatrets ægte scene – rummet, vi okkuperer. Det groteske, det tragikomiske og det teatraliske i denne kuratering flyder sammen i en iscenesættelse, der minder os om, at vi alle spiller roller – bevidst eller ej.

Skyggen

Skyggen – både i konkret og symbolsk forstand – er et centralt motiv, der ses i alle værkerne. Den repræsenterer det, vi helst vil fortrænge: forfængelighed, magtbegær, intolerance, kropsligt forfald og eksistentiel tomhed. Kviums figurer er karikerede, men indeholder alligevel noget dybt menneskeligt. Vi genkender brudstykker af venner og bekendte fra vores eget liv i karaktererne, men vi genkender også dele af os selv i dem. I deres overdrevne træk spejles også vores »

Michael Kvium. Foto: Kenneth Stjernegaard, Trapholt

Michael Kvium, olie på lærred, Bossen, 2013. Foto: Anders Sune Berg

Michael Kvium, olie på lærred, Entertaineren, 2012. Foto: Anders Sune Berg

Michael Kvium, olie på lærred, Hverdagen, 2021. Foto: Anders Sune Berg

Michael Kvium, olie på lærred, Den blinde, 2023. Foto: Anders Sune Berg

» egen tid: en verden, hvor selviscenesættelse, moralsk forvirring og fremmedgørelse er blevet hverdag. Og det er netop dét, Kvium ønsker at konfrontere os med og få os til at forholde os til.

En kommentar til samtidens kultur

Der er tydelige referencer til klassisk teater og det groteske maleris tradition, som vi kender den fra kunsthistorien – men også referencer og en kommentar til samtidens overfladiske billedkultur. I en tid præget af selfies, narcissistisk adfærd og selvisce-

nesatte identitetsmarkører stiller Kvium spørgsmål og skaber rum til refleksion frem for at give svar. For hvor går grænsen mellem det autentiske og det iscenesatte – både i det digitale liv og i det virkelige? Er vi ærlige over for os selv, eller er vi begyndt at købe ind på vores egen iscenesættelse som virkelighed? Hvornår bliver vores egen søgen efter mening en parodi? Og gør det en forskel?

Kvium konfronterer os ikke med konkrete narrativer, men med stemninger og tilstande, som er en del af vores alles virkelighed. Han tager ikke stilling, men portrætterer en

billedlig samtidsdiagnose, han ser et behov for, at vi ser og reflekterer over. Her er ingen helte eller ofre – kun menneskelige figurer, fanget i deres egne handlinger og muligvis forfald. Det er både ubehageligt og uundgåeligt, men ikke desto mindre vores virkelighed, ifølge ham. En virkelighed, vi bør forholde os til og som udstillingen og værkerne heri giver mulighed for.

En insisteren på eftertanke og refleksion

‘Skyggeteater’ er også en påmindelse om, hvad kunst kan, når den ikke søger at be-

hage, men derimod forstyrre eller pege i retning af noget, som provokerer. Noget, der er ubehageligt, og som vi ikke bryder os om at blive mindet om eller gjort bekendt med. Det er ikke en udstilling, man hurtigt overstår. Tværtimod hænger værkerne – eller brudstykker heraf – ved og insisterer på eftertanke. De arbejder videre i kroppen og i sindet. Det er en styrke ved udstillingen, at den hverken føles didaktisk eller moraliserende, men derimod tænder og plæderer for en selvindsigt og en personliggjort refleksion over egne skyggesider og gemte eller

ukendte virkeligheder. Det handler ikke om at dømmе, men om at skabe genkendelse. Og den genkendelse er ikke behagelig – men den er vigtig.

‘Michael Kvium – Skyggeteater’ er et stærkt vidnesbyrd om en kunstners langvarige og kompromisløse blik på mennesket og dets vilkår og natur. Samtidig er det en billedlig samtidsdiagnose, der med mørk præcision og visuel kraft prikker til vores illusioner og virkeligheder – og stiller os over for os selv med et granskende blik og en insisteren på refleksion og relation mellem os og værket.

Som altid er Michael Kvium eminent i sin søgen efter refleksion og i sin insisteren på at kunstens væsen findes lige dér, i rummet og refleksionen mellem værk og beskuer. ●

Udstillingen er aktuel på Trapholt fra 24. juni til 31. december 2025. Det er første gang, at værkserien præsenteres samlet, hvilket sker i samarbejde med 12 private samlere i samejet Think Bigger.